

УДК: 636.09:616-071:616.98:636:4:001.891.53(477)**Лотоцький О.С.**, аспірант
Сумський національний аграрний університет**ІМУНОПРОФІЛАКТИКА РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
СВИНЕЙ**

Розглядаються основні причини респіраторних захворювань які існують в господарствах України, і методи їх усунення. І як ми побачили з дослідження, дані методи імунопрофілактики значно підвищили збереженість поголів'я, зменшили конверсію корму та збільшили середньодобові прирости маси тіла тварин.

Респіраторні захворювання завдають великих економічних збитків свинарству всього світу і Україна не виняток. Дуже тяжко уявити, що є господарства в нашій державі та і за її межами які не проводили б імунізацію від респіраторних захворювань. Український ринок насичений різноманітням вакцин і вони звичайно не дешеві і тому альтернатива використання аутовакцин стає все більш актуальною на фоні здешевлення закупівельних цін на свинину у живій вазі.

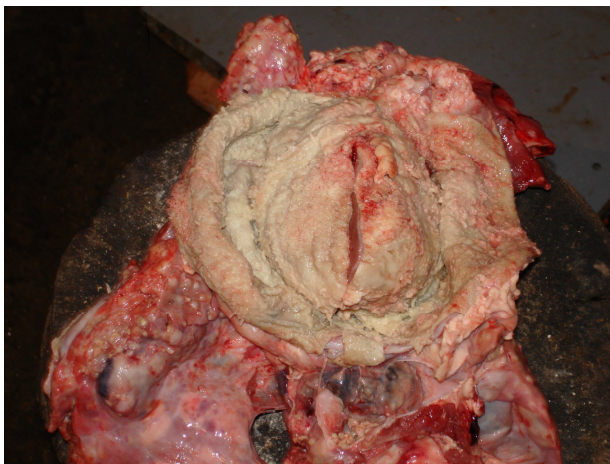
Респіраторні захворювання мають складну етіологію, патогенез і багатофакторний фон, тому вчені багатьох країн говорять про це як про комплексне респіраторне захворювання, яке характеризується кашлем, задишкою, лихоманкою, втратою апетиту, зниженням ефективності засвоєння кормів і як наслідок, сповільнення росту маси тіла і високою летальністю. Респіраторні захворювання проявляються у свиней на стадіях дорощування та відгодівлі, однак, вік при якому це комплексне захворювання проявляється дуже різниться.

Респіраторні захворювання викликають декілька респіраторних патогенів, як вірусної так і бактеріальної природи. З бактеріальних патогенів найчастіше зустрічаються такі бактерії, як *Mycoplasma hyopneumoniae*, *Actinobacillus pleuropneumoniae*, *Pasteuralla multocida*, *Bordetella bronchiseptica*, *Streptococcus suis*, *Haemophilus parasius*.

Розглянемо одну з респіраторних хвороб - Гемофільозний полісерозит свиней (хвороба Глессера) на прикладі одного з господарств в Хмельницькій області, поголів'я якого складало 3900 голів. Провівши огляд господарства, зібравши анамнез у ветеринарного лікаря і провівши патологоанатомічний розтин вимушено забитих, клінічно хворих поросят з дорощування, віком 38-42 дні та з відгодівлі, віком 85-90 днів, було поставлено діагноз - Гемофільозний полісерозит ускладнений стрептококовою інфекцією (фото1, фото2) і пізніше підтверджений Інститутом ветеринарної медицини УААН м. Київ.

Виникненню даного захворювання сприяло порушення технологічних та ветеринарно-епізоотичних заходів. Умови утримання не відповідали санітарно-гігієнічним нормам: недотримання принципу "поро-занято"(фото3), вікові групи тварин на відгодівлі розміщувались хаотично, відсутнє сортування поросят, порушений мікроклімат та вентиляція, не проводились планові та профілактичні дезинфекції приміщень. Після проведених досліджень по приросту та конверсії корму було отримано наступні показники : середньодобовий приріст на дорощуванні у віці 70 днів становив 0,28кг при нормі 0,4-0,45кг, на відгодівлі у віці 195 днів 0,58кг при нормі 0,7-0,8кг.

Конверсія корму становила на дорощуванні 2,5кг корму на 1кг приросту, при нормі 1,9-2,1кг корму на 1кг приросту; на відгодівлі 4,4кг корму на 1кг приросту, при нормі 3,1-3,2кг корму на 1кг приросту. Технологічний падіж на дорощуванні становив 8% при нормі 2%, на відгодівлі 12% при нормі 2%.

Фото 1. Фібринозний перекардит.

Фото 2. Стрептококові абсцеси в легенях.

Фото 3. Порушення принципу "поро-занято".

Таблиця 1. Порівняльна характеристика технологічних показників

Показник	До імунізації	Після імунізації 1 місяць	Після імунізації 6 місяць
Падіж: дорощування	8%	4%	1,5%
відгодівля	12%	8%	2,5%
Середньодобові прирости: дорощування	0,28кг	0,32кг	0,395кг
відгодівля	0,58кг	0,63кг	0,72кг
Конверсія корму: дорощування	2,5кг	2,4кг	2,15кг
відгодівля	4,4кг	3,9кг	3,3кг

Для покращення ситуації на господарстві в першу чергу було складено план профілактично-епізоотичних заходів:

- 1) дезинфекцію приміщень в присутності тварин (аерозольним шляхом) два рази в місяць, протягом 6-ти місяців.
- 2) з відбраного патматеріалу була розроблена аутовакцина, якою проводилась імунізація поросят на дорощуванні- 1раз у віці 40днів, 2раз через два тижні.
- 3) налагоджена система принципу «пусто-занято»
- 4) покращили мікроклімат в приміщеннях за допомогою встановлених додаткових вентиляторів.
- 5) створили ферму закритого типу.

Вже через місяць після проведення повної імунізації поголів'я отримали позитивний результат, падіж на дорощуванні зменшився на 4%, на відгодівлі на 4%, а через 6 місяців отримали наступні результати (табл. 1)

Висновки. Імунопрофілактика основних бактеріальних патогенів зумовлює значне підвищення показників збереження, збільшення середньодобових приростів та зменшення конверсії корму, на один кілограм приросту.

Література

1. Р.Кравців, Я.Злонкевич Інфекційні хвороби свиней м.Львів: 1999-272с.
2. Воронін Е.С, Петров А.М, Серих М.М, Дарвишов Д.А Иммунология. Колос-Прес.
3. Ображей А.Ф., Авдосьева И.К., Сверт В.В., Кучерявенко А-й А.,
4. Дидух А.В., Пиотрович В.А., Чумаченко В.В., Регинчук В.В.
5. Инфекционные болезни свиней. Краткий справочник г.Киев 2005-149 с.

Summary

Immunoprophylaxis of respiratory diseases of pigs. / Lototskiy O.S.

The article are considered the main causes of respiratory diseases that exist in the economies of Ukraine, and methods for their elimination. And as we saw with the research, these methods have dramatically increased immunization zberezhennist livestock has reduced feed conversion and increased average daily gain of body weight of animals.